

„Edinost“

I haja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati nanj. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogobu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglasi je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molinaceo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Še nekoliko misli.

Cenjeni čitatelji nam gotovo ne bodo štelj v zlo, ako se povračamo k večeršnjemu predmetu. Saj to vprašanje ni le aktuvelno baš v sedanjih dneh, ampak je za nas Slovence naravnost življenskega pomena.

Včeraj smo izvajali na tem mestu (in menimo, da ni možno ovreči te naše trditve), da oni življi v Avstriji, katerih politična in verska načela se popolnoma pokrivajo z načeli naše slovenske katoliško-narodne stranke, niso tako številni, da bi mogli sestaviti parlamentarno skupino, ki bi bila tako številna, da bi nadvladovala parlamentarno in politično situacijo! Ti življi torej, ki se popolnoma indentificirajo s političnimi načeli rečene slovenske stranke, nam sami za-se ne morejo pripomoči do one politične veljave v državi, po kateri stremimo in do one narodne enakopravnosti, ki je kardinalna točka slovenskega programa.

Kakor previdni taktiki morajo torej — tako smo izvajali včeraj — tudi oni iskati zaveznikov mej življi, ki v marsikaterem pogledu mislijo drugače! A mi smo zaključili po vsem tem: ako si slovenski konservativci, tudi če so spojeni z sorodnimi življi drugih narodnosti, morajo vendar-le iskati drugod zvez, zakaj bi jih torej ne iskali najprej v bratskem narodu?!

Dejstvo stoji torej, da nam avstrijski konservativci sami za-se ne morejo pripomoči do narodne enakopravnosti in do političnih pravice, tudi ko bi hoteli, tudi ko bi jim bila volja najboljša!!

Ali tu stojimo zopet pred drugim usodnim dejstvom, kateremu ne more oporekati nikdo, pred dejstvom namreč, da v nemških konservativcih te volje ni!

O, da: platonično, v pisanih programih so ti gospodje silno navdušeni za enakopravnost vseh narodov, ali čim je bila ura, zahtevajoča, da se drobiž teoretičnega pripoznavanja spreminja v zlato dejanj, čim je došla ura, ko bi nemški konservativci morali dokazati v praksi, kar zatrjajo teoretično, ko bi morali se svojim glasom in svojim vplivom pripomoči, da to, kar je v skupnem programu bivše dosnice, postane meso in kri, tedaj je hitro sto pomislekov, potem prihajajo eden za drugim gospodje Kathrein, Ebenhoch — in kakor se že imenujejo ti gospodje — s sto izgovorov in meditacij, v katerih — ako smo jim sneli mamljivo draperijo, da jim vidimo jedro samo — ne vidimo družega,

nego poznano stališče onih, ki Slovanom odrekajo jednakopravnost in zahtevajo hegemonijo Nemcev!

Zlasti od Taaffea sem, odkar je narodni značaj naših borb postal akutnejši, smo videli vsikdar in redno, kakar-koli je šlo za to, da kaka važnejša zahteva Slovanov pride do uresničenja, kako je jeden ali drugi konservativnih odličjakov kar hitro ali odkrito stal notri sredi med nasprotniki, ali pa je na nelojalen način spletkaril za hrbtom, tako dolgo in tako spretno, da je v skupini konservativcev navstala zmešnjava!

Posebno eklatantno se nam kaže ta igra v zadnjih časih, ko nam Ebenhochi in vsa spoštovana družba najprej slovesno zatrjajo v svojih novinah, kako da so prej ko slej na stališču enakopravnosti vseh narodov, kako pa se v isti hip v najlepšem soglasju z nemškimi šovinisti potezajo za uzakonjenje nemškega posredovalnega jezika, torej za zahtevu, ki izključuje ravnopravnost in ki bi — ako uresničena — degradiralane nemške narode v državljane II. vrste!

Mi verujemo, da so gospodje v težavnem položaju nasproti naraščajočemu nemško-nacionalnemu gibanju.

Ali od tega opravičevanja njim v prilog nimamo mi ničesar. Naj nam že kdo odreka pravo iz načelnega nasprotstva, ali pa pod pritiskom kake vis major, za nas ostaja le britki fakt — da nam jo odreka! A nam gre za kožo, kajti pravo, ki se nam odreka, je največje pravo: pravo do življenja in bodočnosti!! In z borbo za tako pravo ni smeti odlašati, kajti zgubljeno življenje je zgubljeno za vedno.

Boj za to pravo — na tem ni dvomiti — stopa v odločilno fazo. V tem težkem boju trebamo mi popolnih zaveznikov. Za take zaveznike pa ne moremo smatrati nemških konservativcev, dokler bodo imeli — morda — kako pošteno voljo le v srečo, a nemško hegemonijo na jeziku! Dokler ne bo izvojem ta boj v zmislu enakopravnosti, dokler ne bo ustvarjena možnost za razvrščenje strank po političnih načelih, dokler narodno vprašanje ne neha biti znamenje, ki ločuje parlamentarne skupine, dotlej naj tudi naši slovenski konservativci nikar ne mislijo na kako tesneje zvezo z nemškimi konservativci z ostjo, naperjeno proti Čehom! Ali pa naj povejo naravnost in lojalno, da so le konservativna, nikakor pa ne slovenska stranka!

Nedelje prav nič ne ločimo od delavnika. Pred dvema dnevoma smo imeli praznik brezmadežnega spočetja Marije Device in pleli smo kofe v grozni vročini. Bojim se, da ne bo drugače niti o bližnjem Božiču. Pri sv. maši smo bili zadnjič tam, kjer boste, kakor vsako leto, gotovo tudi letos z orgljanjem spremljali vesele božičnice, kakor sem jih vselej tudi jaz tako rada pomagala. O, žalibog! Zunaj je burja znašala sneg v velikanske zamete, mi smo v gorki sobi napravljali jaselca in prepevali:

O dete premilo,
Nebeško darilo,
Prid k meni v sree!

Letos nas bo solnce neusmiljeno prepekalo pod žgočim južnim nebom med kofetovimi grmi ob rižu in fižolu. Kdo pojde neki štiri dni daleč k božji službi? Tudi gotovo vsi obnemoremo na potu. — V živem spominu so mi še domači zimski večeri, ko je pelo kladivo po podplatih na kolienih mojega očeta, okoli železne peči so pa sedeli vasovalci, zažigali tobak in pripovedovali dogodbe nekdanjih časov.

Tukaj imamo kratke noči. Komaj smo

TRST, 25. julija 1900.

XV. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bo letos v Radovljici v sredo, dne 1. avgusta 1900. leta. Vspored: I. Sv. maša ob 9. uri v dekanijski cerkvi. II. Zborovanje ob polu 11. uri v salonu Hudovernikove restavracije. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev*) jedne tretjine družbinega vodstva. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Murnik, 2. Martin Petelin, 3. dr. Ivan Svetina, 4. Andrej Zamejje. 6. Volitev*) nadzorništva (5 členov). 7. Volitev razsodništva (5 členov).

Po zborovanju skupni obed v Hudovernikovi restavraciji ob 12. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 29. julija pri odboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Radovljici. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 nve.

Po obedu ob 2. uri popoldne izlet v Poljce pri Begunjah. — Odhod iz Radovljice ob 7. uri 24 minut zvečer.

*) Iz § 14 glavnih pravil: a) Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico . . . b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva in zasnodištva in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanovlja tako, da je na vsacih 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti.

Iz § 15: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

Iz § 16.: Vsako leto izstopi ena tretjina družbinega vodstva. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iznova.

Politični pregled.

TRST, 25. julija 1900.

K položaju. Glavno glasilo nemških liberalcev je nekako prehlajeno in se čuti nepovoljno, ker se je oficijelno glasilo poljskega kluba, krakovski »Čas«, izreklo o sedanjih krizi v tem zmislu, da tu ne pomagajo več palijativna sredstva: torej ne sprememba poslovnika zbornice poslancev, niti razpuščenje državnega zbora. Tu more prinesiti zdravila le krepka vlada in ako se je v Išču sklenilo kaj odločilnega, tedaj bi se moralo zgoditi le na podlagi teh premis. Poljski list pravi nadalje, da ni smeti pozabiti, da je država sedaj v prehodnem procesu in da treba določiti smér, v kateri hočejo postopati v bodoče. »Neue Freie Presse« se boji, da se je poljski klub s to enunciacijo znatno pri-

prišli zvečer z dela, že pospimo vsi. Med delom, tudi po dnevu, ne smemo mnogo govoriti.

Samo kadar sem doma in kuham na mestu matere, doznavem kaj o naših ljudeh, ki z nami trpe in obdelujejo plantažo.

Naša Ivanka je ostala v Sao Paolu in se z gospodarji že preselila v prestolnico. Za njo je menda najbolje.

Med nami je največ tako nesrečnih kakor mi; nekateri so pa tudi — pravijo — prišli sem, da zabrišejo s tem madež svojih hudodelstev.

Neki brkač iz Istre se zeló pajdaši z mojim očetom. Ne dela nič, posojuje denarje in se vede kakor nekaj vodja. Slišala sem, da je bil že v Gradiški zaprt. Naš grof ga ima rad, a Istran ga vara. Imenuje se Rado; kako se resnično piše, najbrž ne ve nihče. Pred nekaj leti je prišel v Sao Paolo in pripeljal s seboj nedoraslo hčerko, katero je pa kmalo potem kar prodal nekemu bogatašu.

Vselej se stresem, ko gre mimo mene brkač, ker govore, da je tudi mnogo drugih

bližal stališču Čehov, menenju namreč, da treba premeniti sedanjo ustavo!

Pripoznati moramo, da ima nemški list prav, ako se čuti vznemirjenega po takih povzrah, kajti, ako sploh pride do sprememb v sedanji ustavi, se bodo mogle iste vršiti edino le v federalističnem, sedanjem centralističnem sistemu neugodnem zmislu!

Nemški list pa je vznemirjen tem bolj, ker tudi glavno glasilo nemških konservativcev vidi v prvi vrsti v sedanji ustavi vir vsemu sedanjemu prepiru in pravi kar naravnost, da prepir ne poneha, dokler se ta ustava ne premeni. Je pač britko: koliko spletkarij in mahinacij je trebalo, da so Poljake in nemške konservativce odtisnili od Čehov baš v namen, da zatro aspiracije le-teh za spremembo ustave; a glej: sedaj se ravno Poljaki in konservativci oglašajo z menenjem, da s sedanjo ustavo ni možno naprej!

Deželni zbor istrski. Sinoči ob 6.

uri in 5 minut je bila druga seja istrskega deželnega zbora. Predsedoval je deželni glavar dr. pl. Campitelli, vlado je zastopal namestniški svetovalec Fabiani. Navzočih je bilo 19 poslancev večine. Slovanski poslanci so zopet izostali. Izvolili so tajnikoma dr. Depangherja in dr. Ventrello; revizorji: dr. Cancianija, dr. Chersicha, dr. Clevo, dr. Tamara, dr. Gambinija in dr. Tomasija. — Posl. Rizzi je predlagal, da je letos izvoliti štiri odseke, proti trem lanskega leta, in sicer: gospodarsko-politični s 5, finančni s 7 členi, agrarni s 5 in šolski s 5 členi. Sprejeto. Sledče volitve so se vršile soglasno, t. j. dotični gospodje poslanci so volili sami sebe. — V gospodarsko-politični odsek so izvoljeni: dr. Ghersa, dr. Rizzi, dr. Vareton, dr. Ventrella in Vidulich; v finančni: dr. Bubba, dr. Chersich, dr. Gambini, dr. Rizzi, dr. Scampicchio, dr. Vareton in Vidulich; v agrarni: dr. Canciani, Doblanovich, dr. Vergottini, dr. Scampicchio, dr. Venier; v šolski: dr. Bennati, dr. Costantini, dr. Ghersa, dr. Glezer in dr. Tamara. — Predsednik je pozval odseke, da se konstituirajo po seji deželnega zbora ter jim je razdelil došle vloge. — Posl. Tomasija je čital poročilo o izvolitvi dr. Depangherja na mesto odstopivšega dr. Bartolija v mestni skupini Milje-Izola, proti kateri volitvi ni bilo nobenega priziva. Izvolitev so potrdili soglasno. — Predsednik je naznanil prihodnjo sejo za četrtek ob 6. uri zvečer. Na dnevnem redu so: predlog deželnega odbora o zboljšanju stališča občinskih uradnikov, predlog o spre-

deklet že prodal z lažjo, da jim poišče dobro službo.

Morda bi bil se našo Ivanko spravil v tako nesrečo. Mene, to vem, ne dobi v kleščeh nikdar, ker moram biti pri materi in se učim in zapisujem pridno braziljanske besede. Tudi moja navadna bolehnost ne kaže, da bi bila za kako težje delo.

O, da bi bili skoraj do na Sloven-skem! Ljuba slovenska domovina! Kedaj te bom videla zopet? Tukaj ne zaslužimo nič in tudi ne kaže, da bi kmalu res prihranili toliko, kar bi bilo treba za pot. Zato sklepam svoje revno pisanje z žalostnim sream in Vas, nepozabni gospod učitelj, lepo prosim, pozdravite našo tecto Rezo, strica Franceta in Toneta in jim pokažite to-le pismo. Če se še kdo odpravlja v Ameriko, kakor smo se mi, recite mu, naj le raje ostane doma, ker se tudi strada lažje doma, nego med tuje. Vsi naši Vas kar najsrčneje pozdravljajo iz daljnje rdeče braziljanske planjave čez hribe in doline in čez to široko morje. Vsi Vam v duhu podajemo roke, posebno še Vaša nekdanja, Vam vedno hvaležna učenka Zinka Prerlova. (Pride še.)

PODLISTEK

Zinka Braziljanka.

Povest. Spisal Ivo Trošt.

V baraki Conte dos Estrados št. 6, štiri dni hoča od Sao Paola 10. decembra 1899.

Cenjeni gospod učitelj!

Najprej Vas prav srčno pozdravim in Vam roko podam čez hribe in doline in čez to široko morje. In nazvanim, da so nam mati hudo zboleli kmalu potem, ko smo prišli v to barako. Mi drugi smo zdravi in hodimo vsaki dan plet in okopavat kofe. Zaslužimo ne menda nič, ker nam še za hrano dajejo samo riž in fižol. Voda je tukaj slaba. Pravijo, da po nji dobi vsak mrzlico.

V baraki nas je mnogo samih Slovencev z raznih strani, pa jih je mnogo tudi že bolnih. Nekateri so skrivaj zbežali, ker so slabi zaslužki in pa slaba voda.

Narava je tukaj zelo drugačna, nego pri nas; pa lepa je, zeló lepa, ko bi le ne bilo nadležnih mrčesov, kač, zverin in pa zamorcev. Ti so menda vsi hudobni. Pa naš grof jih ima raje nego bele ljudi.

membri zakona glede dacia na špirit in pivo in eventuelno predlogi, katere dotlej prouče dotični odseki. Ob 6. uri 30 min. so zaključili sejo.

Galerije so bile zopet skoro prazne — seveda, zdaj ni naših; tudi druga znamenja so pomenljiva. Dr. Campitelli ne dela dovtipov; vse je nekako poparjeno, od predsednika do sicer tako živahnih italijanskih odvetnikov — poslancev in »ljubega« prijatelja večine, kakor ga je imenoval glavar v prvi seji, namestnik tega svetnika Fabianija. Kakor da bi nekaj ležalo v zraku!

Zakaj naši niso šli v deželni zbor?

»Naša Sloga« prinaša jako trpek članek, v katerem žigosa način postopanja povodom letošnjega sklicanja deželnega zbora, katero postopanje je bilo tudi vzrok, da naši niso šli v Koper. Najprvo konstatuje puljski list, da sta bila v službenem »Osservatoru« — in sicer v službenem delu — toliko cesarski patent, ki sklicuje deželni zbor, kolikor objava deželnega glavarja Campitellija tiskana jedino v italijanskem jeziku. »Naša Sloga« dostavlja povsem umestno:

»L'Osservatore triestino« je vladni organ. Proti volji vlade ne pride ni beseda v ta list. Pa glejmo, kako je v službenem delu cesarski patent natisnjen le v italijanskem prevodu! Ta patent so službeno preveli z nemškega originala na italijanski, na hrvaški pa ne. Vlada je s tem zopet pokazala, koliko jej je do narodne enakopravnosti v Primorju! Vlada je s tem odobrila današnje ekskluzivistično postopanje deželnega zbora. Vlada je s tem dopustila molčec, da morejo tudi v bodoče zatirati naš jezik in našo narodnost. — Ne samo to, marveč se je identificirala s predsedništvom zbornice dopustivši, da se »Avviso — invito« tega predsedništva, ki ni nikaka cesarska oblast, natisne v službenem delu vladnega glasila.

To so fakta, in s temi takti so demantirane vse one sladke besede, s katerimi so v Trstu in na Dunaju nagovarjali naše poslance, naj gredo v deželni zbor!

Deželni glavar je Italijan in strankar; njega politika je ta, da mi ne obstojimo, da za slavni deželni odbor in dež. zbor hrvatsko-slovenskega naroda v Istri niti ni! To ni nikako čudo, da ta zagriženi strankar v svojem pozivu ne pozna hrvatskega jezika in hrvatsko-slovenskih poslancev ne kliče v njih materinem jeziku, v jeziku večine prebivalstva Istre. No, ali pa sme tudi vlada delati istotako kakor deželni glavar?

Takega glavarja in poslanca je dobiti samo v Istri, v tej nesrečni zemlji, prepuščeni objestni tiraniji brezdušne klike. A merodavni krogi, ki bi morali biti nad strankami in čuvati državne temeljne zakone, kakor da so zgubili vsako umevanje korektnosti.

Hrvatski jezik in s tem hrvatski narod sta bila prezrena od deželnega glavarja in od — visoke vlade!

Sedaj so naši poslanci na čistem. Skustvo jih je poučilo, česa jim je pričakovati od nasilnega protivnika v zbornici. Vedo, koliko bi jih predsedništvo branilo pred tem protivnikom. A evo, slednjič so dobili še nedvomnega tolmača vladnega mišljenja.

Sedaj vedo, česa jim je pričakovati tudi od vlade.

Ali naj bi šli še ob vsem tem v zbornico?!

Na adresu gospoda ministra za pravosodje piše neki slovenski poslanec v »Information«:

»Imenovanje višega državnega pravdnika v Gradu, popolnoma neveznega slovenskemu jeziku, nas je dirnilo tem mučneje, ko je gospod minister za pravosodje izjavil nedavno temu, da prav dobro sprevidja, da viši državni pravdnik v Gradu, kateremu je tudi nadzorovati plenjenje novin od strani državnih pravdnikov, mora popolnoma poznati slovenski jezik. Na petorici sodnih dvorov, pripadajočih k višemu deželnemu sodišču v Gradu se, poleg nemščine, pretežno ureduje v slovenskem jeziku, in sicer v Mariboru, Ljubljani, Celoveu, Celju in Novemestu, in le na dveh, v Gradu in Ljubnem, le nemški. Pravijo, da se je to imenovanje izvršilo izključno le po službenih letih in po teh da je bil imenovan najstarejši. Tembolj radovedni smo na popolnjenje dveh izpraznjenih svetniških mest v Celju, kjer sta dva Slovence najstarejša po službenih letih. Nadejamo se, da bodo tudi tu le službena leta odločilna. Od izvršenja teh imenovanj bo odvisno vedenje slovenskih poslancev nasproti baronu Spens Bodenu, in se

nadejamo, da isti ne bodo prisiljeni postaviti se proti istemu tako, kakor proti Kindingerju!«

Zaroka kralja Aleksandra z Drago Mašinko bo imela v hiši Obrenovičev skoraj gotovo tiste posledice, o katerih smo govorili že včeraj. Spor med razkraljem-očetom in sinom je akuten. Vest o tem deluje tembolj presenetljivo na svet, ker je došla tako nenadejano in nepričakovano. Včeraj smo si mislili še razmerje med očetom in sinom tako, da poslednji sploh ne stori nobenega koraka brez sporazumljenja prvega, danes pa nas iznenadja mladi sin z odločnim činom, s toli važnim korakom svojega življenja in to ne le brez sporazumljenja, ampak očitno protivolji neizprosno avtokratičnega očeta svojega. Za to govori že fakt, da je mladi kralj za svoj proglas izbral trenotek, ko razkralja Milana ni v Belemgradu. A kaj naj rečemo še le o naglici, s katero je Milan položil čast vrhnjega poveljnika srbske vojske, in o pripravljenosti, s katero je kralj Aleksander hitel vsprejeti to odpoved? Tu je konflikt dovolj očiten in akuten: sin je napovedal vojno očetu, oče je napovedal vojno sinu.

Ali bati se je, da ta spor ne ostane zgolj vprašanje v rodbini Obrenovičev, marveč, da se izejmi iz tega vprašanje države in dinastije. Pomisliti treba, da je Milan dobro izkoristil ta čas, ko je bil srbski generalissimus in da je dobro poskrbel, da si je v vojaških krogih, zlasti viših, ustvaril trdno zaslonbo, popolnivi ta mesta s samimi svojimi — kreaturami! Če se torej Milan — kar je prav lahko mogoče ob njegovi brezobzirnosti in cinizmu — odloči za boj proti sinu, more navstati boj med državljani, v katerem bi bila tudi vojska razdeljena v dva tabora.

Iz takih situacij pa ni daleč do tja, kjer se pričena vprašanje obstanka dinastije in morda tudi države. Kakor bi se torej z jedne strani morali veseliti na krepkem sklepu kralja Aleksandra kakor znaku osamosvojenja od nesrečnega vpliva nesrečnega očeta njegovega, tako morda resnični prijatelj naroda srbskega le s strahom misli na posledice, ki jih utegnejo izzvati razdraženi avtokratizem Milanov in prevarjene egoistiške nade, ki jih je mož gojil v zvezi z eventuelno ženitvijo svojega kraljevega sina.

Tržaške vesti.

Gonja se je že zopet začela: proslula zakristija pri sv. Jakobu je zopet na delu — v »Piccolu«. Kakor je že to navada tem »vrlim« boriteljem za katoliške resnice, so z gonjo začeli proti škofu, kateremu očitajo v včerajšnji številki svojega glasila na lesnem trgu, da mu ni nič mari za mir in harmonijo mej dijecezani, ker da žali čutstva prebivalstva pri sv. Jakobu.

In zakaj ta nova gonja? Zato, ker bo v nedeljo procesija sv. Jakoba in ker se zakristija boji, da bo škof tudi držal, kar je obljubil, da pojde namreč s procesijo tudi zastava bratovščine sv. Cirila in Metoda! V ta »blagi« namen govori zakristija o žaljenih čutih prebivalstva, da-si v resnici med italijanskimi župljani — izvemši morda kakega »Piccolovega« reporterja — niti začenja ni, da bi bil kdo užaljen!! To je ravno peklenško početje, tista taktika: nahujskati bi hoteli, ker žele, da bi se ljudstvo vznemirilo!! O tem, kar žele, da navstane, govore, da je že! Prokletstvo nad take provokatorje!

Slavnost razvijta društvene zastave društva »Slovan« v Padričah se je vršila minole nedelje najlepše. Takoj po 5. uri so se začeli zbirati (vključ tropični vročini) gostje iz Bazovice, Trebš in Opčin; posebno veliko število pa je došlo — s pevskim društvom »Zvezda« na čelu — svetoivanskih rodoljubov. Veselico sta počastila tudi deželna poslanca Goriup in Vatovec in domača duhovščina. Razpored se je vršil, z malimi spremembami, zadosti dobro. Petje so proizvajala društva »Slovan«, »Lipa« iz Bazovice in »Zvezda« iz sv. Ivana. Majcenova godba je tudi odgovarjala svojemu namenu. Zaana deklamovalka Dorka Trobec se je pokazala tudi takrat vrlo deklamovalko. Škoda, da ni bilo tu tržaških mecenov, ker bi jih morda kaj spodbudilo, da bi tudi nam Tržačanom zidali skupen dom, ko, hvala Bogu, niti mimo »zelenega hriba« nismo šli. Tudi prizor »Zmešnjava v zmešnjavi« moramo pohvaliti; posebno pa napredek domačinov je bil uprav velik v primeri z lanskim nastopom. Upamo, da bo napredek stalen. Središče v slavnosti je bilo razvitje društvene trobojnice. Lepo, če tudi skromno zastavo na lepem drogu z

liro, z velikim narodnim napisom »Pevsko društvo »Slovan« so razvili ob govoru gosp. pevovodje in ob navzočnosti vseh pevcev in pevki, poslednjih v slikoviti noši s pečo na glavi. Mi želimo, da bi besede gosp. Razma ostale resnice: da bi se pevci in pevke držali besed »naj bode zastava znak ljubezni, delavnosti in pridnosti!« Po vsopredu je bil živahen ples na odru, nalašč napravljenem za to. Ples je trajal pozno v noč.

Bratsko društvo »Trebevič« iz Sarajeva je poslalo sledečo brzojavko:

»Srdačno čestitamo razvijanju dične Vaše zastave. Neka bude jamstvo znak boljšoj budućnosti dičnog slovenskog naroda!«

Naj še omenimo, da so predplačali vstopnino gosp. dež. poslance Vatovec 4 K, gosp. Pepo Urbančič 5 K, g. Čok Anton 50 stot. Hvala jim!

Veseli nas posebno, da šteje društvo v kraju, ki ima samo 40 hiš, pevski zbor 44 pevcev in pevki ter si je samo v teku leta omislilo in kupilo društveno zastavo ter jo razvilo brez posebnih ceremonij.

Poneverjenje. Zlatar Alojzij Ussai iz ulice Beecherie je te dni izginol iz Trsta, češ, da mu je umrla sestra. V resnici pa je Ussai pobegnil v Benetke ter vzel s seboj dragocenosti za kakih 12.000 kron, katere so mu poverili različni zasebniki. Proti Ussaiu so uveli sodnijsko postopanje.

Požar. Nocoj ob 2. uri popolnoči je nastal požar v gostilnici Josipa Furlana v ulici Geppa št. 14. Prihiteli so gasilci, katerim so je posrečilo v pol uri pogasiti ogenj. Škoda je pokrita z zavarovanjem.

Z naših sodišč. Na tuk. dež. sodišču so včeraj obsodili 25-letnega Edvarda Coena zaradi tatvine v 3 mesece težke ječe; 24-letnega angleškega mornarja Josipa Donnellja, ki je vrigel, kakor smo poročali, nekega dečka v morje, v 5 mesecev težke ječe.

Povožena sta bila včeraj 62-letni Josip Josip Koraček iz ulice Foscolo št. 2 na Korzu in 5-letna Ana Paties iz zagate del Moro št. 3. v ulici Arcata. Obema so na resilni postaji podelili prvo pomoč.

Nesreča ali samomor? 70-letnega ribiča Nikolaja Pulgherja so našli utopljenega v neki solini v Zavljah. Starec je bil bolan ter ni izključeno, da je izvršil samomor.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 475 slučajev bolezni, 364 oseb je proglašanih zdravimi, 860 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 165 takih, ki so ponesrečili na delu. V 186 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekem tedna 8.876.46 kron.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 26. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Sanità št. 8, terjatve; v ulici Farneto št. 33, in v ulici della Zonta št. 3, pohištvo, tehtnice in jestvine; na Vrdeli št. 436, vozi, konj in konjske oprave; v ulici Acquadotto št. 46, pohištvo; v ulici S. Antonio št. 1, in na trgu della Borsa št. 7, oblačila, oprema v zalogi in pohištvo; v ulici Conicoli št. 1, pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 25.8., ob 2. uri popoldne 30.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.1 — Danes plima ob 9.31 predp. in ob 8.18 pop.; oseka ob 2.54 predpoludne in ob 2.40 popoldne.

Slovensko pevsko društvo v Trstu priredi o priliki svoje desetletnice veselico na vrtu družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Veselica bo dne 5. avgusta. Z veseljem naznanjamo, da bo na veselici sodelovalo tudi telovadno društvo »Tržaški Sokol« in sicer bodo naši vrli »Sokoli« telovadili na drogu. V kratkem kaj več.

Kmetijska družba za Trst in okolice vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 29. julija 1900, ob 9. uri predpoludne v prostorih »Slovenske čitalnice« (ulica San Francesco št. 2) se sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posameznosti. 5. Volitev odbora.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je doposlal g. poslanec Fran Dollenz 10 K, več 1 K, kakor preostanek letnine. Srčna hvala!

Ciril-Metodov dar. Možki podružnici so doposlali: Novak Josip, župnik v Poviru 4 K, L. R. 1 K, Slavec Ivan, župnik Repentabor 5 K, Kušcer Miha, Trst 2 K 10 stot, Caharija, Nabrežina 2 K, Šebenikar M.,

Rakek 5 K, Karba Ivan Bajkovič Morava 10 K, Lamprecht Ivan v Ruti Štajersko 20 K, Lebet pri »mavselnu« v kavarni »Commercio« 4 K, Muha Josip Trst 60 st., Klemenec Jakob trg. Trst 5 K, Godina Ivan (Ban) Škedenj 1 K, Gabrijela Srnčeva Celje 2 K, Miklavč Fran Kobarič 2 K. V zadnjem sporočilu izpuščena 1 K (finančni resp. Umek je namreč daroval 2 in ne 1 K.)

Skupaj 64 K 70 st.

Prej izkazanih 545 „ 63 „

Skupaj 610 K 33 st.

Vesti iz ostale Primorske.

× Odprt grob. Prijatelj iz Dolina ki nam javlja smrt dekana-kanonika Jurija Jana, nam piše:

Velečasti gospod Jurij Jan, upokojeni župnik-dekan dolinski, vitez Fran Josipovega reda, je bil prvobornik istrskih Slovencev, ustanovnik »Narodne čitalnice« v Dolini; on je prvi delal za prireditev tabora v Dolini l. 1878. Bil je povsod na narodnem delu — prvi. Za njegovega delovanja je bila Dolina res »narodna Dolina«. Bil je tudi vnet za kmetijski napredek.

Vesti iz Kranjske.

* Osebna vest. Deželni predsednik kranjski, ekse. baron Hein se je včeraj odpeljal na Dunaj.

* Bohinjska železnica. Povodom revizije proge za bohinjsko železnico se je v soboto železniški minister pripeljal z Jesenic na Bled in predvčeraj v Bohinj.

* Velik požar je razsajal dne 20. t. m. v Mali vasi v Kočevskem okraju in uničil 22 poslopj. Škoda znaša 24.000 K.

* Antropometrični urad na mestni policiji v Ljubljani je začel včeraj poslovati. Prvi, katerega so izmerili in fotografirali, je bil neki Anton Apeltauer, ki je pripovedoval ljudem, da je »deseti brat« in jih ogoljufal.

* Utonil je minolo nedeljo v bohinjskem jezeru 20-letni Janez Cerkovnik. Šelse je razgret kopat v jezero, o tem ga je prijel krč ter se je potopil.

* Obesil se je 23. t. m. v Poljanah nad Škofjokolo 43-letni Janez Demšar. Obesil se z navadno trto in sicer tako, da jo je moral sam vleči z roko, da je umrl. Vzrok temu činu je neznan.

Vesti iz Štajerske.

— Osebna vest. Gimn. ravnatelj in privatni docent za filozofijo na vsučilišču v Gradu dr. E. Martinak je dobil naslov izrednega vsučiliškega profesorja.

— Za ptujski »Studentenheime« so nabrali že, kakor poroča »Slovenec«, 19.313 kron 34 stot.

Razne vesti.

Umor v Zagrebu. Predvčeraj je umirovljenega profesorja Prugovečkera v Zagrebu ubila njegova kuharica Pavla Huberger. Napadla je profesorja, ki je slep, s sekiro ter mu razklala glavo. Morilko so zaprli.

Vladivostok. Konec 19. stoletja je zabilo veliko veljavo rusko mesto Vladivostok ob velikem oceanu, katero je iztočišče velikanke Sibirske železnice. Mesto ima 25.000 prebivalcev, med njimi 10.000 Evropejcev in 15.000 Kitajcev, poleg tega pa je v posadki še 20.000 mož. Vladivostok ima približno enako podnebje kakor Arhangelsk ob izlivu severne Dvine v Severno Ledeno morje, in sicer vlažno toplo poletje in suho hudo zimo, ter je po Usurški železnici zvezan z Usurijem, Sugarijem in Amurjem, ki so plovstvu ugodne reke. Vladivostok je torej v zvezi s Sibirijo in Mandžursko in teh dežel edina pripravna luka ter slovi še kot velevažno trgovsko mesto. »Pl. Vestnik«.

Taljenan. Ob severni obali Pečilskega izliva je kitajska luka Taljenan, do katere bode vozila važna Mandžurska železnica. To luko je za dolgo vrsto let vzela v najem Rusija, ki gradi Mandžursko železnico kot nadaljšek velikanke Sibirske železnice. Taljenan je sedaj svobodna luka, in ob njej gradijo Rusi novo mesto, Dalnij imenovano Gradnjo in promet v novi luki je prevzela vzhodnokitajska železniška družba, ki vodi gradnjo Mandžurske železnice in prevzame tudi brodarstvo v Kitajskem morju, kar ni ravno po volji podjetnim Japoncem. Da si pa Rusija pridobi sposobno osebje za tako orjaško podjetje, je ustanovila v Vladivostoku

ob Velikem oceanu orientalski zavod, v katerem poučujejo gojence v vzhodnoazijskih jezikih in v vseh drugih predmetih, ki so potrebni za vodstvo takega podjetja.

(»Plan. Vestnik«.)

Izlet v Koper.

Iz Kopra nam piše prijatelj:

Gospod urednik, veste, skušnjava je velika, da bi vam napisal potopisno črtico, da bi vam predočil zelene obale, ki se slikovito zglobljajo v vedno nemirnem morju, ali, prosim Vas, kaj je dandanes še bolj nevhvalno od posla — potopisarja, če se smem tako izraziti! Vstal bi zopet kak moralno navdahnjen Grigorovič, pa me okreal za ta nedolžni poskus, da bi mi minila vid in sluh, kakor se je to nedavno zgodilo Vaši podlistkarici Mrakovi zaradi »izleta v Benetke«.

Ker sem že začel pisati, Vas prosim pred vsem, da izvolite, z vsemi cenjenimi kritiki vred, blagohotno vzeti na znanje, da ta moj dopis nikakor ne aspirira na častni naslov duhovitosti. Prvič, danes ni sobota, da bi pisal sobotno pismo a la »Narod«, drugič pa sploh nimam navade, da bi se umetno pripravil za duhovite dopise. V Koprju je namreč vino za nič, a pivo še nekoliko slabše. Bakhanalij — novopečenih — se torej ne bojte! Potem se pa tudi bojim, da bi ne prekoračil svojega delokroga, kakor se to semtertje dogaja nekamu duhovitemu podlistkarju in »dobremu« prijatelju našemu!

Oprostite mi, da sem začel govoriti v prvi osebi. Priznavam, da je to nevarno. Kajti če namignete le besedico, da ste na svetu, vam dandanes kakov posebno lojalni »prijatelj« samo zaradi tega zasoli tako, da se absolutno morate sramote skriti najmanjše v krtovo deželo.

Torej nekdo, pa Bog ne daj, da bi mislili na me — (jaz sem namreč igral na nekem izletu v Benetke ulogo »prijatelja«, pa še danes imam dovolj prebavljati zaradi insinuvacij »duhovitega« Grigoroviča v »Narodovem« sobotnem pismu) — nekdo se je peljal nedavno s parnikom ob 7. in 3/4 v Koper. Nebo mu je bilo mило, in veselo razburjen je zgubljal za seboj — misterije starega mesta in Grigorovičeve harfe, o čemer mu je prihajal na misel stari rek: Kdor ni bil za pečjo, ne hodi drugega za peč iskat! — Nebo se je začelo oblačiti, v morju so odsevali bakhanali meglo in tisti nekdo je plul svojemu namenu nasproti.

»Wenn jemand eine Reise thut, so kann er was erzählen« — tisti nekdo pa nič, prav nič, niti toliko ne, kakor lanski izletniki v Benetke, katerim je dal — »Narod« prostora pod črto, da razkladajo svoje »duhovite« doživljaje.

Sv. Gregor, prosi za nas! Ti, ki deliš Grigorovičem svojo duhovitost v toliki meri, Ti se spomni tudi nas, neduhovitih izletnikov!

To molitvico je našemu izletniku motil prepir za sedeže. Pri Bogu, niso bile služkinje, ki so se prepirale, ampak prave »chie« dame s klobuki. V denarnih stvareh mineva prijateljstvo, o vprašanju sedežev in ležišč na parnikih pa tudi. Škoda, da so bile to zastopnice »avite culture«, sicer bi jim naš potnik ponudil Valenčičevo »Vzgojo in omiko«, to univerzalno knjigo, ki nas poučuje o vsem, pa gotovo tudi o zavzemanju tujih sedežev in ležišč na parnikih in o razkladanju misterijev, kakor se je to zadnjič tako divno posrečilo Grigoroviču glede »harfe«.

Kajti ne moremo verjeti tu, da bi take duhovitosti zrastle na Grigorovičevem zeljniku. To si je zamogel izposoditi le pri istotako duhovitem Valenčiču! Kje pa je neki zajemal svoj strah pred žensko emancipacijo, ki ga dovaja do sklepanja, da »slovensko moštvo daje svojemu žensstvu vendar le še preveč svobode«?! Morda v svoji bližini... No no, le počasi! Nam se zdi, da je bilo še poprej, nego sti »Slovenka« in Mrakova katero »okuzila«, žen, ki se brez možvega dovoljenja hotele potovati — v Rim!

Sicer pa, nočemo postati osebni! Stvar, na katero smo mislili, je sedaj zopet v najlepšem redu in našega potnika briga baš toliko, kolikor Grigoroviča, vprašanje: da-li podlistkarica »Edinosti« ljubi ali ne ljubi moških in kako stoji stvar med njo in njenim »zvestim kavalirjem«.

Toliko g. u. Grigoroviču v spomenico, ker je že vzel za se patent duhovitosti, ki pa v zadnjem sobotnem pismu res ni razgovoril čenč, pač pa — — — ne, prehuda je beseda, ki nam sili v pero.

Naš potnik se je v Koprju srečno izkrcal in podal se je v hladni dom sv. Klare. Bilo je baš 12. in 10 minut. Še pet minut in slavni »potujoči cirkus«, pardon: deželni zbor istrski se ima odpreti... Kaj le vlečejo tamkaj? Velika slika je videti. Hej, poglejmo jo od bližje! Pa to je slika našega monarha. Res imenitno! Vse je že pripravljeno, mize pogrnjene, ozadje tribune drapirano, pripravljena skrižališča za mob, kjer lahko igra ulogo Jupitra tonantis — in ko je bilo v najlepšem redu vse drugo, so še le prinesli tudi sliko cesarja. V istrskem deželnem zboru prihaja cesar — na zadnje! Slovanskih poslancev ni, vsled česar so galerije precej prazne, in vladnemu zastopniku se ne bo treba ukvarjati s hrvatskim pozdravom... Stari plemenitaš Campitelli ima precejšnjo naduho, mnogokrat se moti v čitanju svojega govora. Ali je ta katar še iz tistih časov, ko je v nekem lepem mestecu istrskem na poti v gornje nadstropje skočil — v skaf vode? Ali pa odtod, ker med navzočimi ne vidi svojih žrtev, katerim bi lahko klicel zopet svoj gromoviti »La finisca, basta«, etc. etc. — Kdo bi vedel to?

Dokler ne reši tega zamotanega osebnega vprašanja, Vas pozdravlja Vaš in Grigorovičev »prijatelj«.

Brzjavna poročila.

K zaroki kralja Aleksandra.

DUNAJ 24. (K. B.) Kralj Milan je še vedno na Dunaju. Glede njegovega odhoda še ni ničesa določene.

BELIGRAD 24. (K. B.) »Srbske Novine« priobčujejo ukaz z dne 21. t. m., glasom katerega se kralj Milan na lastno prošnjo oprošča čina vrhovnega poveljnika srbske vojske.

BELIGRAD 25. (K. B.) ministerstvo se je sestavilo, kakor sledi: Aleksander Jovanović, dosedanji predsednik prizivnega sodišča, predsedništvo in zunanje stvari; sodnik kasacijskega sodišča Popović notranje stvari; Nastazij Antonović, sekojski načelnik v ministerstvu za notranje stvari, pravosodstvo; dr. Nikolaj Popović, sekojski načelnik v trgovinskem ministerstvu, finance; podpolkovnik Miloš Vasić, pobočnik kralja Aleksandra, vojno ministerstvo; polkovnik ženije Jovanović javne gradnje; Dušan Spasić, sekojski načelnik v trgovinskem ministerstvu, trgovinsko ministerstvo; odvetnik Pavel Marinković, nauk in bogočastje.

Danes je izšel ukaz, s katerim kralj pomilešča v obče vse politične kaznjence; le osebe, ki so se neposredno udeležile napada (?) na kralja Milana, so izključene.

Ministri se vračajo na Dunaj.

DUNAJ 25. (K. B.) Trgovinski minister pl. Call in finančni minister dr. pl. Böhm-Bawerk sta prispela semkaj.

Iz angleškega parlamenta.

LONDON 24. (K. B.) Gornja zbornica je sprejela v drugem čitanju zakon o prepovedi izvažanja orožja. Ta zakon pooblašča kraljico, da prepove izvažanje orožja in streljiva, kedar koli bi se pojavila taka potreba, ter da prepreči, da bi se to orožje in streljivo rabilo proti Angležem in četam, bojujočim se na njih strani.

Vojna v južni Afriki.

PRETORIJA 24. (K. B.) »Reuter« javlja: Brigada Stephenson je danes zasedla Elandsriver. General Hamilton se je polastil Doorenkraala.

LONDON 24. (K. B.) »Daily Telegraph« javlja dne 24. t. m. iz Lorenzo-Marqueza: Soprog predsednika Krügerja je dobrotljivo zapustila z več meščanskimi družinami, vred Pretorijo.

»Daily Express« javlja iz Machasdorpa od dne 23. t. m.: Šeststo žen in otrok iz Pretorije, med njimi soproge predsednika Krügerja in generalov Bothe in Mayerja, so prispale v Beerbeton.

Danes je prispelo semkaj 250 vojaških ujetnikov. Zadnje dni je bila huda bitka. V poslednji bitki pri Berdeportu, od Pretorije proti vzhodu, je padlo 400 angleških vojakov.

Ustaja na Kitajskem.

BRUSELJ 24. (K. B.) Župani v Bruselu, Anversu, Liège-u in Gentu so sklenili, da izdajo proglas, ki priporoča odpošiljanje dobrovoljcev na Kitajsko. Dotični župani bodo zborovali o tem vprašanju.

GENOVA 24. (K. B.) Sprejem nemških častnikov je bil sijajen. Navzoči so bili najvišji civilni dostojanstveniki, častniki tuk.

garnizije ter novoimenovani nemški poslanik na Kitajskem, Mumm. Godba je svirala nemško in italijansko himno.

GENOVA 24. (K. B.) Parnik »Preussen« je odplul z nemškimi četami ob 11. uri predpoludne. Nešteta množica je prirejela četam ovacije. Godba je svirala nemško in italijansko himno. Pred odhodom ladje so se tuk. dostojanstveniki podali na parnik, da še enkrat pozdravijo nemške častnike ter jim želijo srečno pot.

BEROLIN 24. (K. B.) »Wolff« javlja: Kakor poroča načelnik križarskega brodovja v Taku-u dne 21. t. m., se je drugi admiral križarskega brodovja, contra: admiral Kirehhoff, ki je dosedaj vodil v Tientsinu brambeno etapno službo, vrnil na ladjo »Hansa«.

HONGKONG 24. (K. B.) Dve indijski prevozni ladiji sta odpluli odtod v Taku. Tri druge so prispale semkaj ter v Kaulungu izkrcale čete. Holandski križarica »Kraljica Viljelmina« in primorska oklopnica »Piet Hein« sta prispeli semkaj.

NEW-YORK 24. (K. B.) »New York Journal« javlja iz Shangaia, da je iz Port Artura prispelo v Nintšvang 3000 Rusov. 10.000 dobro oboroženih Kitajcev je preprečilo njih nadaljno napredovanje. Pričakovati je bitko. Kitajci so v defenzivi a odločeni, da ne pustijo Rusov naprej.

NEW-YORK 24. (K. B.) Glasom vesti v »Worldu« iz Shangaia je Li-Hung-Čang izjavil v nekem pogovoru, da so člani poslaništva v Pekingu še živi, da bi pa napredovanje zveznih čet proti Pekingu pomenilo smrt vseh tamošnjih belokožcev. Njemu samemu da bo mogoče, da z manj nego 20 tisoč mož belih čet napravi zopet red.

BEROLIN 24. »Nordd. Allg. Zeitung« javlja: Kitajski poslanik je dne 21. t. m. izročil v zunanjem uradu brzjavko kitajskega cesarja nemškemu cesarju; v isti prosil Nemčijo za pomoč, češ, da je to edino sredstvo, da se zjasni položaj. Nemški cesar naj bi prevzel vodstvo v tej stvari ter zopet vzpostavil prejšnje mirno razmerje.

V odgovoru z dne 24. t. m. izjavlja državni tajnik Bülow, da ne predloži brzjavke cesarju Viljemu, dokler se ne razjasni vprašanje o usodi poslanikov in tujecev v Pekingu, dokler kitajska vlada ne poda zadostne jamstva za umor pl. Kettelerja in dokler ne bode dovoljnega jamstva za nadaljno postopanje Kitaja, ki bi odgovarjalo mednarodnemu pravu in civilizaciji.

LONDON 24. (K. B.) Tuk. kitajski poslanik je glasom jutranjih listov prejel od Šenga to-le brzjavko iz Shangaia z večrajšnjega dne: Glasom vesti iz Pekinga z dne 18. t. m. je tsung-li-yamen odposlal drugega tajnika Venjina, da obišče tuje poslanike. Isti je našel vse, razven nemškega, zdrave. General Yunglu je prosil cesarico, naj bi poslanike v vojaškem spremstvu poslala v Tientsin, ker upa, da potem prenehajo vojaške operacije. Tuk. kitajski poslanik je večraj poslal vladi v Pekingu dve brzjavki. Ravnatelj kitajske brzjavne uprave se odločno poteguje za to, naj bi se tujim poslanikom dovolilo, da smejo brzjavljati, kamor jim drago.

PULJ 25. (K. B.) Vojni ladiji »Aspern« in »Cesarica Elizabeta« sta večeraj odpluli na Kitajsko.

PETROGRAD 25. (K. B.) Tuk. kitajski poslanik je danes jutro sprejel na brzjavko, poslano dne 19. t. m. podkralju Juanšikaju in taotaju Šengu iz Tsung-li-Yamena ta-le odgovor: Dne 18. julija je na povelje Tsung-li-Yamena neki uradnik obiskal inozemske poslanike ter jih našel vse žive in zdrave. Junglu je zapovedal, da je poslati vsem poslanikom živil in vsega, česar jim treba; predlagal je, da se jih spravi v varstvu kitajskih vojakov v Tientsin, dokler se v Pekingu ne povrne mir; tam da bodo na varnem.

LONDON (K. B.) »Daily Express« javlja dne 24. t. m. iz Hongkonga: Prošlo nedeljo, začetkom službe božje v tukajšnji kapeli baptistov se je v sosednji hiši pripetila močna eksplozija. Vernikom, zbranim v kapeli, se ni pripetilo nič hudega. Kitajci trde, da je nesrečen slučaj provzročil razlet, a so obljubili, da usmrtilo lastnika dotične hiše.

LONDON 25. (K. B.) List »Times« javlja dne 23. t. m. iz Honkonga: Pred odhodom proti severu je Li-Hung-Čang umaknil ukaz, da morajo »črni prapori« korakati proti Pekingu. Imenovane čete so se utaborile izven Kantona, kjer jih nadzoruje namestnik podkralja; isti je baje prevzel odgovornost za varnost tujecev v naselbini.

LONDON 25. (K. B.) »Daily Telegraph« javljajo dne 23. t. m. iz Tokija, da je odšel železniški bataljon, ustanovljen leta 1895., z oddelkom kulijev in topništva na Kitajsko.

LONDON 25. (K. B.) »Standard« javljajo dne 23. t. m. iz Čifua: Glasom vesti iz Pekinga z dne 10. t. m. potrebujejo tujei, ki se nahajajo v angležkem poslanstvu, nujno pomoči. Med njimi razsujajo bolezn. Kitajske čete jih še oblegajo.

WASHINGTON 25. (K. B.) »Reuter« javlja: Poslanica kitajskega cesarja predsedniku Zjedinjenih držav, Mae-Kinley-u, se v obče strinja s poslanico, izročeno nemškemu cesarju.

Trgovina in promet.

Uvod v nauk o trgovini.

I. občni del.

Tretji oddelek.

a) Tvrške.

(Dalje.)

Tvrška novo nastale komanditne družbe (o tem pozneje) mora navajati ime vsaj enega zadržnika-poroka in dostavek, ki označuje, da imamo opraviti z zadrugo, n. pr. Stanič & dr., ali Stanič in komanditarji.

O tem treba opomniti, da zakon ne predpisuje razločevanja, da-li ima javna trgovinska družba enega zadržnika ali več; ni torej potrebno pisati n. pr. »Nikolič in drugi« v prvem in »Nikolič in drugi« v drugem slučaju. Tudi ni potrebno, da bi bilo že iz tvrdke razvidno, da imamo opraviti s komanditno družbo ter zadostuje ime tvrdke »Stanič in dr.«

Tvrška delniškega društva (o tem pozneje) mora redno jemati ime iz bitstva podjetja, n. pr. kranjska stavbena družba. Tu se ne smejo navajati imena posameznih zadržnikov. Pač pa je dovoljeno navajati kaka zgodovinska imena, n. pr. »Gresham«, zavarovalno društvo.

Vsaki trgovec mora svojo tvrdko radi upisa v trgovinski register (knjigo trgovinskih tvrdk) prijaviti trgovinskemu sodišču, v katerega okraju ima svojo trgovino. To prijavo ima lastnoročno podpisati pred sodiščem ali pa predložiti po notarju overovljeni legalizirani podpis tvrdke.

Vsaka nova tvrdka se mora javno razločevati od vseh v istem kraju in v isti občini obstoječih in že upisanih tvrdk.

Tvrdko treba prijaviti tudi za podružnice, ustanovljene v drugih krajih in občinah, seveda na sodišču dotičnega kraja; tudi tu se treba ozirati na imena drugih že upisanih tvrdk. (Pride še.)

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stanič

čevlj. mojster

Proti kašlju, grižobolu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franke vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

„Delavsko konsumno društvo“
pri Sv. Jakobu
priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svojo

„Narodno gostilno“
ulica Concordia šte. 1 a (vogal ulice Vespucci)

toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Steinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna kuhinja vedno pripravljena. Za družbe so posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi
Odbor.

Dr. JOSIP MARTINIS
doktor vsega zdravljenja in specialist za očesne bolezni
ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8^{3/4} zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.

Agricol
patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjavi in evetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co
TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travniki 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Dr. Gustav Gregorin,
odvetnik,
via Molino piccolo 3. II.
sprejme v svojo pisarno pisarniškega vežbenika.

Konservatorist sprejme poučevanje na glasovir čez počitnice, to je do oktobra meseca. Naslov: **Via Stadion št. 19, I. nad.**

Poziv!
Ker pri glavni skupščini posojilnice in hranilnice v Kopru, vključene zadrage z neomejenim poročtvom, ki je bila sklicana na dan 22. julija t. l., ni bila navzoča četrtina zadržnikov, kakor zahteva §. 31. zadržniških pravil, vršila se bo redna glavna skupščina dne 12. avgusta t. l. v zadržniških prostorih, ulica S. Biagio št. 338

- ob 10 uri se sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo odborovo o delovanju zadrage v letu 1899.
 2. Poročilo nadzorstva o računih zadrage v letu 1899.
 3. Volitev upravnega odbora za leto 1900.
 4. Volitev nadzorstva za leto 1900.
 5. Eventuelni predlogi.

OPOMBA. Ta-le glavna skupščina bo sklepna, bilo navzoče postavno število zadržnikov ali ne.

Koper, dne 2. julija 1900.

Odbor posojilnice in hranilnice.

PLES
prireda dne 29. julija t. l. mladeniči v Prečniku pri Nabrežini. Svirala bode Mavhinska veteranska godba. Začetek ob 2 uri pop., konec ob 10. uri zvečer.
Vsak plesni komad stane le 10 stotink.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvc. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanja objava 30 nvc.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 2b. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladničarne.

H. Stibel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladničarno. Vedna zalogo vsakovrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladničarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladničarno 3krat na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema naročbe za vsakovrstno fino pecivo za vsakovrstne praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji. trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzogi tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro šte. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga raznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za množične naročbe se topla priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 14 (zadej e. kr. deželne sodnije).

V Gorici.

Civilni in vojaški krojači.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi krojiti
Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 221. n. ima izborna zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Tovarna nadplato (Schuhob ertheil) tvorniško zalogo usnja in podplato, vse potrebšćine za čevlarje, sedlarje, knjigoveze, itd. ter glavno zalogo voščila (biksa) družbe Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima trvdka Ivan Drufovka Gorica Travniki 5 Filijalki v Komnu in Sežani. Ceniki zastoj in franco naročila točna.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. **Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Narodna šivilja

Za izdelovanje ženskih oblek vsake vrste, kakor tudi perila, se priporoča slovenskim krogom, vdana

Gombač Ivanka

Ulica Boschetto šte. 1. IV. nadstr.

„EDINOST“

se razven že v vseh znanih tobakarnah prodaja tudi v novi tobakarni g. Bruni v ulici S. Martiri št. 12.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Restaurant **Hôtel Sušak** Kavarna

Obed po 1 krono. — Večerja po 60 vin.

Poleg abonementov je podpisano ravnateljstvo uvedlo tudi **izdajo blokov**, veljavnih za željeno dobo za obede po ceni ene krone. Vsak dan raznovrsten in obilen menu.

Izborna bela vina iz slavnostnih kleti prav. grofa Nikole Podrinskega v Zagrebu.

Domače vino prve vrste iz Meje je vedno v veliki izbiri liter po 1 K. 20 vin.

Dalmatinska najizbranejša vina v butiljah po vin. 40, 60 in 1 K.

Opozarjajo se p. n. gospodje obiskovalci posebno na slovite marke **Solinsko in Kastelanski Crljenak**. Pristna **Vodica** iz Bakra, lastnega pridelka, po 2 K. butiljka.

Plzensko pivo iz prve delniške pivovarne v Plznu po 64 vin. liter.

RAVNATELJSTVO.

Elegantne sobe od K 1.20 naprej.

Velika dvorana za koncerte in gledališke predstave

Električno razsvetljen vrt.

Balincaje in Lawn-Tennis.

Omnibus k vsakemu vlaku.

SAUNIG & DEKLEVA

GORICA - ulica Municipio 1. - GORICA

(Mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16.)

imata v zalogi na dobroti in trpežnosti neprekosljive šivalne stroje „**PFÄFF**“, kakor tudi raznovrstne druge stroje za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in stroje za umetno vezanje (Strickerel); nadalje velik izbor dvokoles iz prvih avstrijskih in inozemskih tovarn in sicer od 90 gl. naprej.

➔ Vsaka konkurenca nemogoča! ➔

Se topla priporočata z odličnim spotovanjem udana

Saunig & Dekleva.

Gimnazijski konvikt

Benediktinske ustanove pri Sv. Pavlu na Korškem.

Polletna penzija 280 kron.

Javni višji gimnazij.

Pojasnila daje predstojništvo konvikta. Rok za vsprejemno skušnjo: 17. september.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železo blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

➔ predmetov za stavbarstvo ➔

traverze, zaklepe, železo za kovače in façon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitenga železa,

vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišća

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne mēble in pred ognjem varne blagajne

nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Čestitam in se radujem z Vami

na tako dobrem izdelku

piše odlični trgovec, gospod I. Prelog iz Trsta, prvi kranjski tovarni testenin: **Znideršič in Valenčič v II. Bistrici.** Original tega lista z dne 21. januarja t. l. vsakemu na ogled.

Od hotela do tveh kopališč 5 in 10 minut daljave.